

5. oktober 2008

**Aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti),
Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre om sikring af
finansiell stabilitet**

Den internationale finansielle krise er også slået igennem i Danmark, fastfrosset pengemarkedet og dermed gjort det yderst vanskeligt for mange pengeinstitutter at tilvejebringe den nødvendige likviditet.

Der er tale om en meget alvorlig situation med internationalt markedssvigt, hvor selv sunde pengeinstitutter har vanskeligt ved at finde likviditet. Det truer den finansielle stabilitet i Danmark, og det kan få alvorlige negative konsekvenser for landets virksomheder og borgere.

Parterne er derfor enige om, at staten sammen med den finansielle sektor (Det Private Beredskab) spænder et sikkerhedsnet ud, så alle simple kreditorer har fuld sikkerhed for deres tilgodehavender i pengeinstitutter i Danmark. Det skal sikre den finansielle stabilitet ved at bidrage til, at pengeinstitutterne igen vil låne likviditet ud til hinanden. Behovet for et sådant generelt sikkerhedsnet skal også ses i lyset af, at der er mange pengeinstitutter i Danmark.

Det er vigtigt, at den finansielle sektor går forrest med at vise ansvar. Der er indgået aftale om, at den finansielle sektor (Det Private Beredskab) bidrager med op til 35 mia. kr. svarende til 2 pct. af BNP. Staten støtter op med den nødvendige statsgaranti og etablerer et afviklingsselskab, der tager hånd om nødlidende pengeinstitutter, således at indskydere og øvrige simple kreditorer ikke lider tab i et pengeinstitut. Ordningen har en varighed på to år med mulighed for forlængelse, hvis hensyn til den finansielle stabilitet nødvendiggør en forlængelse.

Parterne lægger vægt på, at sikkerhedsnettet skal modsvares af, at sektoren udviser tilbageholdenhed og bruger de to år på konsolidering. Derfor skal sikkerhedsnettet kombineres med et forbud mod udbyttebetaling fra pengeinstitutterne, stop for nye tilbagekøbsprogrammer samt stop for nye aktieoptionsprogrammer, mens eksisterende programmer ikke må forlænges eller fornys.

Nationalbanken har for at afhjælpe pengeinstitutternes likviditetsproblemer iværksat en række nye lånefaciliteter for at sikre institutterne mere likviditet mod betryggende sikkerhed. Pengeinstitutterne har således fået mulighed for at belåne aktier mv. samt mulighed for lån med sikkerhed i instituttets solvensoverdækning. Som led i sikkerhedsnettet vil Nationalbanken etablere en ny særlig låneordning for solvente pengeinstitutter.

Parterne er endvidere enige om, at der i lyset af den alvorlige finansielle situation er behov for at styrke Finanstilsynets ressourcer. De ekstra ressourcer målrettes mod tilsyn med pengeinstitutterne.

Konkret indebærer aftalen følgende:

1. Staten (Økonomi- og Erhvervsministeriet) etablerer et afviklingsselskab ved lov, der skal sikre, at indskydere og øvrige simple kreditorer ikke lider tab i et pengeinstitut.

Afviklingselskabet vil i tilfælde af, at et pengeinstitut ikke opfylder lovens solvenskrav, og der ikke er mulighed for at finde en holdbar privat løsning, skyde kapital ind i et nyoprettet selskab, der overtager og afvikler pengeinstituttet på en kontrolleret måde, således at simple kreditorer ikke lider tab.

Afviklingselskabet vil også skulle sikre de simple kreditorer fuldt ud i en eventuel konkurs i et pengeinstitut.

Afviklingselskabet videreføres efter ordningens udløb, idet afviklingen af nødlidende pengeinstitutter er tidskrævende.

2. Der indgås aftale mellem staten og Det Private Beredskab, om at staten herved har garanteret simple kreditorer mod tab hos pengeinstitutterne (medlemmerne af Det Private Beredskab) i det omfang, at tabene ikke er dækket af Indskydergarantifonden, andre indskyderordninger eller dækket på anden vis (eksempelvis særligt dækkede obligationer og gæld og indlån med pant i statsobligationer eller særligt dækkede obligationer)
3. Aftalen dækker alle pengeinstitutter i Kongeriget Danmark, der har en banklicens, og deltager i Det Private Beredskab.

For pengeinstitutternes udenlandske filialer i lande med en tilsvarende garantiordning, kan pengeinstituttet vælge at lade filialen være omfattet.

4. Filialer i Danmark af udenlandske pengeinstitutter kan få dækket indskud fra indskydere af en type omfattet af den danske indskydergarantiordning, såfremt de ikke er dækket af en lignende ordning i hjemlandet. Dette sker for at undgå konkurrencemæssige forvriddinger på det danske marked. Indskydere dækkes i givet fald fuldt ud fraregnet dækningen i den pågældende indskydergarantiordning. Afviklingselskabet får en særlig hjemmel til at sikre dette.
5. Indtræden og udtræden af Det Private Beredskab gøres muligt i en kort periode efter ordningens annoncering.

Det skal sikres, at der ikke etableres pengeinstitutter i Danmark eller filialer af udenlandske pengeinstitutter med det formål at spekulere i ordningen.

6. Ordningen løber indtil d. 30. september 2010 med mulighed for forlængelse, hvis hensyn til den finansielle stabilitet nødvendiggør en forlængelse.
7. Den lovbestemte indskyderordning berøres ikke af ordningen.
8. Det Private Beredskab stiller en kaution på 10 mia. kr. til dækning af tab i afviklingselskabet eller på anden vis efter forudgående aftale med afviklingselskabet. Herudover betaler Det Private Beredskab en markedskonform garantiprovision, der bidrager med 7,5 mia. kr. årligt til afviklingselskabet.
9. Efter ordningens ophør opgøres værdien i afviklingselskabet. På baggrund heraf opgøres de eventuelle tab i afviklingselskabet.

Overstiger de skønnede tab inklusiv forrentning af indskudt kapital i afviklingsselskabet den stillede kaution og den betalte garantiprovision fra Det Private Beredskab, skal Det Private Beredskab via en forhøjet garantiprovision dække yderligere tab på op til 10 mia. kr.

Det samlede bidrag fra Det Private Beredskab i form af garantiprovision og tabskaution udgør således op til 35 mia.kr. over de to år.

10. Et eventuelt overskud i afviklingsselskabet tilfalder staten.
11. Det Private Beredskab bestemmer selv fordelingen af garantiprovisionen på de individuelle institutter. Det Private Beredskab har besluttet, at det enkelte instituts forpligtelser og tabskaution beregnes i forhold til det enkelte instituts nødvendige basiskapital, der kan henføres til aktiviteter, der er omfattet af garantien. Provisionen opkræves månedligt. Provisionen kan på det enkelte instituts foranledning erlægges i af instituttet udstedte aktier og garantbeviser.
12. Institutterne, der deltager i ordningen, må ikke i ordningens levetid udbetale udbytte eller lave nye tilbagekøbsprogrammer.
13. Institutterne, der deltager i ordningen, må ikke i ordningens levetid igangsætte nye aktieoptionsprogrammer, og eksisterende programmer må ikke forlænges eller fornys.
14. Det er i øvrigt aftalt med Det Private Beredskab, at der stilles følgende betingelser:
 - Der stilles krav om afgivelse af en § 246-erklæring, hvormed institutterne forpligter sig til at sælge instituttet til en af afviklingsselskabet anvist køber, når instituttet ikke opfylder lovens solvenskrav. Ved en overdragelse af pengeinstitutets aktiver og passiver bortset fra efterstillet kapital og egenkapital til afviklingsselskabet eller et af dette ejet datterselskab skal det sikres, at ejerne af den risikovillige kapital ikke tilgodeses af statsgarantien, da aktiekapital, hybrid kernekapital og supplerende kapital bliver tilbage i pengeinstituttet, mens alle øvrige forpligtelser følger med til afviklingsselskabet.
 - Institutterne skal tiltræde, at Finanstilsynet kan afslå at give instituttet tilladelse til at overføre likviditet til andre virksomheder inden for samme koncern under henvisning til beskyttelse af ordningen.
 - Det er ikke muligt for det enkelte institut at træde ud af aftalen.
 - Institutterne, der deltager i ordningen, må ikke foretage massemarkedsføring af, at der nu er sikkerhed for, at simple kreditorer ikke lider tab. Dette svarer til den forståelse, der er vedrørende indskydergarantiordningen og udelukker ikke en beskrivelse af ordningen på det enkelte instituts hjemmeside.
 - Institutterne, der deltager i ordningen, må ikke foretage væsentlig udvidelse af sine aktiviteter, som ikke ville have fundet sted uden ordningens eksistens.

- Det Private Beredskab forpligter sig til at orientere Finanstilsynet, hvis der hos medlemmerne konstateres forhold, der peger på spekulation i ordningen. Eksempelvis hvis der udvises ekstraordinær adfærd, der må anses for at være spekulation i ordningen f.eks. gennem aktiviteter, der afviger markant fra almindelige forretningsaktiviteter.
15. Hvis et institut udviser ekstraordinær adfærd, der må anses for at være spekulation i ordningen f.eks. gennem aktiviteter, der afviger markant fra almindelige forretningsaktiviteter, kan Finanstilsynet udstede et påbud, der vil blive offentliggjort. Hvis instituttet ikke retter sig efter Finanstilsynets påbud, kan Finanstilsynet udelukke pengeinstituttet fra ordningen.
 16. Finanstilsynets ressourcer skal styrkes med 10 mio. kr. årligt med henblik på øget tilsyn med pengeinstitutterne.
 17. Nationalbanken har tilkendegivet, at banken i tilknytning til ordningen vil oprette en særlig lånefacilitet, hvor solvente pengeinstitutter vil kunne opnå likviditet i Nationalbanken mod betaling af en ekstraordinær høj rente (Nationalbankens normale udlånsrente + 2 pct.).

Endelig er parterne enige om, at der i ordningens løbetid er behov for i dialog med sektoren at arbejde videre med den fremtidige, mere permanente regulering af og rammerne for den finansielle sektor, herunder blandt andet:

- Der skal skabes større gennemsigtighed om bankernes solvens og risikoprofil. Endvidere skal der arbejdes for, at der generelt skabes større gennemsigtighed i EU vedrørende bankernes risiko.
- Der har været en række uheldige eksempler på, at banker overdrevent har solgt deres egne aktier til kunderne. En bredt sammensat arbejdsgruppe under Finanstilsynet er blevet bedt om at kigge nærmere på bankTrelleborg og Roskilde Banks rådgivning i forbindelse med salg af bankens egne aktier. Der skal på baggrund af arbejdsgruppens rapport strammes op, således at der lægges yderligere begrænsninger for salg af egne aktier. Parterne vil drøfte sagen, så snart rapporten foreligger.
- Finansielle virksomheder er underlagt særlige regler i lov om finansiel virksomhed, fordi de spiller en særlig rolle i samfundsøkonomien og forvalter betroede midler. Det stiller helt særlige krav til incitamentsstrukturen i finansielle virksomheder. Der skal derfor strammes op om finansielle virksomheders anvendelse af aktieoptionsprogrammer med henblik på at begrænse omfanget af variable lønde.
- Parterne noterer sig, at Rigsrevisionen vil foretage en undersøgelse af Finanstilsynets arbejde i forbindelse med blandt andet Roskilde Bank og bankTrelleborg, og vil drøfte Rigsrevisionens rapport, når den foreligger.
- Der vil som tidligere aftalt af partierne bag SDO-aftalen blive gennemført en analyse af, hvordan SDO-loven har påvirket og vil kunne påvirke forbrugernes boligfinansieringsmuligheder og konkurrenceforholdene.

- Den fremtidige indretning af den sektorfinansierede Indskydergarantifond.

Parterne vil løbende følge udviklingen og gøre status.